

چرا شما به نمونه برداری کبد احتیاج دارید؟

در بعضی از بیماری‌های کبدی لازم است تا آزمایش نمونه برداری برای بررسی بیشتر وضعیت سلامتی کبد و کمک در جهت درمان بهتر شما بعمل آید. نمونه برداری از کبد تکمیل‌کننده آزمایشات قبلی است. نمونه برداری از کبد برای شما درخواست شده است تا با انجام آن و مطالعه نمونه کوچکی از کبد زیر میکروسکوپ توسط پزشک آسیب شناس، اطلاعات بیشتری از وضعیت کبد شما و در نتیجه نحوه و چگونگی درمان بدست آید. این آزمایش برای تعداد زیادی از بیماران کبدی درخواست می‌شود. بسیاری از بیمارانی هم که اکنون تحت درمان می‌باشند، قبل از آن تحت نمونه برداری کبد قرار گرفته‌اند.

چه موقع به نمونه برداری کبد احتیاج می‌شود؟

نمونه برداری از کبد موقعی توصیه می‌شود که آزمایشات اولیه خون بعمل آمده، ولی تشخیص قطعی برای تعیین علت یا وضعیت کبدی و تصمیم‌گیری در مورد درمان حاصل نشده است. بنابراین نمونه برداری از کبد شما برای روشن شدن بیشتر موارد حاصل نشده توصیه می‌شود.

با بیوپسی کبد چه نتیجه‌ای بدست می‌آید؟

در نمونه برداری از کبد و بررسی روی نمونه کبد جزئیات کاملتری از آنچه در کبد رخ داده است، بدست می‌آید که با انجام سونوگرافی کبد یا سایر آزمایشات و عکس برداری‌های دیگر بدست نمی‌آید. با نمونه برداری کبد از شدت و میزان پیشرفت بیماری کبدی نیز مطلع می‌شویم. یعنی مواردی از بیماریهای کبدی بسیار خفیف می‌باشد که شاید احتیاج به درمان نداشته باشد و گاهی شدت آسیب به کبد زیاد و شدید می‌باشد که باید مراقبت و توجه خاص در طول درمان برای شما انجام شود. تشخیص نهایی بعضی از بیماریهای کبد مانند کبدچرب و بیماری ویلسون و هیپاتیت خودایمنی و افزایش بار آهن کبد تنها با انجام نمونه

برداری از کبد داده شود. شدت آسیب و صدمه ناشی از ویروس هیپاتیت B و هیپاتیت C تنها با نمونه برداری از کبد قطعی می‌شود.

نمونه برداری از کبد چیست؟

کبد یک عضو بزرگ بدن به اندازه تقریباً یک توپ فوتبال است که در قسمت بالا و راست شکم زیر دنده‌های قفسه سینه قرار دارد. قبل از نمونه برداری از کبد با انجام آزمایشات خونی اولیه از سلامت وضعیت انعقادی خون شما مطمئن شده و با سونوگرافی شکم طبیعی بودن کبد بررسی می‌شود. این اقدامات برای پزشک از نظر سلامت بدن و کبد و عدم مشکلات خونریزی بعد از نمونه برداری از کبد بسیار مهم است. همچنین لازم است تا بیمار قبل از نمونه برداری از کبد داروهایی همچون آسپرین و بروفن و ایندومتاسین و وارفارین و تیکلوپیدین که معمولاً برای بیماران قلبی و بیماران دریچه‌ای قلب مصرف می‌شود، مصرف نکند. این عدم مصرف و قطع دارو موقتی خواهد بود و چند روز بعد از نمونه برداری از کبد می‌توانید داروهای خود را شروع کنید. بنابراین قبل از نمونه برداری از کبد پزشک خود را از نام داروی مصرفی خود و هرگونه حساسیت دارویی احتمالی مطلع کنید.

برای آمادگی قبل از نمونه برداری کبد چه اقداماتی باید انجام دهید؟

از شما خواسته می‌شود تا با انجام آزمایشات خون و سونوگرافی از سلامت خون و کبد شما مطمئن شوند. همچنین لازم است تا حداقل شش ساعت قبل از نمونه برداری از کبد از خوردن غذا پرهیز کنید. این بدین معنا است که برای نمونه برداری از کبد باید ناشتا باشید. بعضی از پزشکان تنها قبل از انجام نمونه برداری از کبد ممکن است از شما بخواهند تا مقدار کمی چای یا شیر بنوشید. داشتن یک همراه برای پیگیری اقدامات پذیرش و تحویل نمونه کبد و ترخیص شما کمک‌کننده می‌باشد، گرچه خود شما نیز می‌توانید این کارها را انجام دهید. برای انجام نمونه برداری کبد به یک سوزن بیوپسی کبد نیز احتیاج است. این سوزن وظیفه گرفتن و بیرون آوردن نمونه کبد را انجام می‌دهد. این سوزن معمولاً از داروخانه تهیه می‌شود.

نمونه برداری از کبد در کجا انجام می‌شود؟

نمونه برداری از کبد معمولاً داخل بیمارستان انجام می‌شود تا مراقبت کافی و مطمئن از شما بعمل آید. این کار معمولاً در ابتدای صبح و با کمک پرستار روی تختی که در یک اتاق با تجهیزات کافی قرار دارد انجام می‌شود.

نمونه برداری از کبد چگونه انجام می‌شود؟

بعد از پذیرش از شما خواسته می‌شود تا لباس خود را ساده‌تر کنید تا مزاحم نباشد. بعد از آن شما روی یک تخت به حالت خوابیده به پشت (طاق باز) می‌خوابید. قبل از خوابیدن روی تخت حتماً اگر احساس پری مثانه یا روده می‌کنید به دستشویی بروید، چراکه شما حداقل تا ۲ ساعت بعد از نمونه برداری باید به پهلو راست روی تخت بخوابید و بهتر است در این مدت از تخت پایین نیایید. بعد از آماده شدن نهایی یک پرستار از دست چپ شما یک راه وریدی رگ‌گیری می‌کند و سرمی را به آن وصل می‌کند. از این راه پزشک داروی مسکن و ضد درد برای شما استفاده می‌کند. با این داروی مسکن و ضد درد، ورود سوزن نمونه برداری به بدن و کبد کمتر احساس می‌شود. شما با این دارو بهیچ وجه بیهوش نمی‌شوید و در تمام مراحل نمونه برداری کبد می‌توانید با پزشک همکاری کنید. تا اینجا هیچگونه اقدام دردناکی برای شما انجام نشده است.

در زمان نمونه برداری از کبد در حالیکه به پشت روی تخت (طاق باز) و نزدیک لبه راست تخت خوابیده‌اید، از شما خواسته می‌شود تا دست راست خود را زیر سر خود بگذارید. لباس ناحیه قفسه سینه سمت راست کنار زده می‌شود و پزشک محل دقیق انجام نمونه برداری از کبد را با انگشتان دست خود مشخص می‌کند و علامت می‌گذارد. سپس با ماده ضدعفونی بتادین کافی محل نمونه برداری ضدعفونی می‌شود. در این زمان شما با داروی مسکن کمی خواب آلوده شده‌اید با یک سوزن نازک ماده بیحس‌کننده موضعی گزیلوکائین داخل پوست در فضای بین دنده‌ای شما تزریق می‌شود. ممکن است سوزش ورود این سوزن را احساس کنید. بعد از آن با اثر این داروی بیحس‌کننده موضعی و تزریق بیشتر داروی مسکن احساس بیشتری از درد نخواهید داشت. پزشک محل ورود سوزن نمونه برداری را با یک تیغ خیلی ظریف باز کرده و سپس سوزن نمونه برداری از پوست و فاصله بین دنده‌ای به سمت کبد شما عبور داده می‌شود. باتوجه به اندازه بزرگ کبد سوزن آهسته آهسته به سطح کبد نزدیک می‌شود. از شما خواسته می‌شود تا با تنفس آهسته ولی بلند پزشک خود را به رسیدن سوزن نمونه برداری به سطح کبد کمک کنید. سپس از شما خواسته می‌شود تا برای چند لحظه کوتاه تنفس نکنید. در این لحظه از راه دهان یا بینی برای چند لحظه نفس نکشید، در این زمان پزشک با کمک سوزن نمونه برداری ظرف چند ثانیه تکه کوچکی از کبد شما را نمونه برداری می‌کند. ممکن است عبور دادن سوزن و نمونه برداری برای ۲ بار تکرار شود تا نمونه کافی بدست آید. سپس محل نمونه برداری بدقت پانسمان می‌شود و از شما خواسته می‌شود تا روی پهلو راست خود روی کیسه‌ای از شن بخوابید تا محل نمونه برداری بیشتر پانسمان و محافظت شود. احتیاجی به بخیه نیست.

سازمان ناسان اجتهادی

مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی شهید دکتر لبافی نژاد

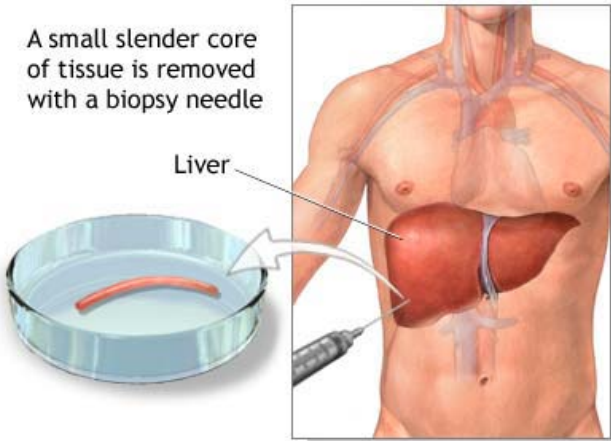
نمونه برداری کبد

و سوراخ شدن کیسه صفرا یا روده و عفونت بسیار نادر می باشد و با درد و ناراحتی شدید شکم و تب و لرز مشخص می شود. در صورتیکه شما درد و ناراحتی بعد از نمونه برداری دارید به پرستار یا پزشک خود اطلاع دهید. اثر خواب آلودگی داروهای مسکن ممکن است برای چند ساعت در شما باشد. توصیه می شود تا در این روز خود رانندگی نکنید. می توانید از وسایل نقلیه ای که توسط دیگران هدایت می شود استفاده کنید. در صورتی که احساس خواب آلودگی شدید دارید از حرکت به تنهایی و بدون همراه نیز اجتناب کنید و تا رسیدن به منزل در کنار و با همراه خود حرکت کنید. امروز را بیشتر در منزل استراحت کنید و از فعالیت سنگین مثل بلند کردن اجسام سنگین پرهیز کنید. امشب شام سبکی مثل سوپ بخورید. به مصرف داروی خاص یا آنتی بیوتیک احتیاج نیست. در صورت احساس درد می توانید قرص مسکن استامینوفن یک عدد هر شش ساعت مصرف کنید. فردا با استحمام می توانید پانسمان کوچکی که روی محل نمونه برداری است را بردارید و دور بریزید. فردا می توانید غذای عادی مصرف کنید و فعالیت طبیعی و عادی داشته باشید. جواب نمونه برداری خود را ظرف روزهای آینده از آزمایشگاه آسیب شناسی که نمونه کبد را تحویل داده اید دریافت و برای پزشک معالج خود ببرید.

در صورت بروز درد یا ناراحتی شدید شکم و سرگیجه و ضعف شدید یا تب با اورژانس بیمارستان تماس بگیرید.

A small slender core of tissue is removed with a biopsy needle

Liver

ADAM.

نشریه شماره ۶۷

شماره تماس: ۲۳۶۰۱

بعد از نمونه برداری از کبد چه می شود؟

نمونه کبد بدست آمده در شیشه حاوی محلول مخصوص (فرمالین) جهت نگهداری نمونه بافت کبد قرار داده شده و برای ارسال به آزمایشگاه آسیب شناسی آماده می شود. برجسیبی با عنوان نام بیمار و تاریخ انجام نمونه برداری روی آن شیشه زده می شود شما نیز باید چهار ساعت تحت نظر باشید. در این چهار ساعت نباید غذا بخورید و مقداری سرم وارد رگ شما می شود. فشار خون و نبض شما مرتب توسط پرستار اندازه گیری می شود. برای حداقل ۲ ساعت باید به پهلوئی راست خوابیده باشید. در صورت وجود درد مسکن اضافی تجویز خواهد شد. تمام این مراحل که توسط پزشک و پرستار با تجربه انجام می شود مطمئن و بدون خطر است.

از هر صد بیمار تحت نمونه برداری کبد ۳-۲ بیمار ممکن است جهت برخی مشکلات بدنبال نمونه برداری در بیمارستان بیشتر تحت نظر گرفته شوند. عارضه شایعتر نمونه برداری از کبد احساس درد در محل ورود سوزن و سمت راست شکم و یا شانه راست است. این احساس درد معمولاً مبهم و خفیف است. این احساس درد معمولاً با نفس کشیدن قدری بیشتر می شود و ظرف چند ساعت تا یک روز بعد معمولاً از بین می رود. گاهی اوقات این درد ممکن است بیشتر طول بکشد و بعد از مرخص شدن تا مدت ها درد خفیفی را در محل نمونه برداری داشته باشید. برای کاهش درد می توانید از مسکن خوراکی مثل قرص استامینوفن استفاده کنید. مصرف قرص استامینوفن برای کاهش درد عارضه ای برای کبد ندارد. بهتر است قرص آسپرین و یا پروفن استفاده نشود. در صورت درد شدیدتر که به این داروها جواب ندهد بهتر است با پزشک یا بیمارستانی که در آن نمونه برداری شده اید تماس بگیرید.

در اثر احساس ناشی از نمونه برداری از کبد ممکن است قدری افت فشارخون همراه با کاهش تعداد نبض رخ دهد. داشتن آرامش و تجویز سرم و مسکن در صورت وجود درد می تواند به رفع آن کمک کند. در صورت برطرف نشدن افت فشار خون و باقی ماندن آن باید به پزشک اطلاع داده شود. خونریزی از محل نمونه برداری معمولاً خیلی کم می باشد. مقادیر بسیار کم خونریزی داخل کبد یا شکم ممکن است رخ دهد و معمولاً مشکلی بجز درد خفیف ایجاد نمی کند. از هر ۱۰۰۰ بیمار تحت نمونه برداری کبد ۳ بیمار ممکن است دچار خونریزی بیشتر شوند. خونریزی معمولاً در ساعات اولیه رخ می دهد. برای همین شما باید حداقل ۴ ساعت تحت نظر باشید. علامت ادامه خونریزی افت فشارخون و افزایش ضربان قلب می باشد که در اینصورت شما باید برای مدت بیشتری در بیمارستان تحت نظر باقی بمانید. عوارض دیگر نمونه برداری مثل نشت صفرا به داخل شکم